

Diyanet Kürtçe Meal İçin Kolları Sıvadı (Özel)

Kürtçe yayına başlayan TRT Şeş'in ardından, şimdi de Diyanet İşleri Başkanlığı gelen talepler üzerine Kur'an-ı Kerim'in Kürtçe meali için çalışma başlattı.

Diyanet Vakfı Yayın Kurulu Başkanı Prof. Dr. Saim Yeprem, Kürtçe Kur'an-ı Kerim meali için Kürt vatandaşlardan talep geldiğini belirterek, "Bu konuda farklı ağızlarda konuşan Kürt kardeşlerimizin hepsinin kolaylıkla anlayabileceği şive ve ağız seçilecek." dedi. Kürtçe'nin Kur'an ayetlerini karşılayıp karşılamadığı konusunda ciddi bir uzman bilgisi ve araştırmasına ihtiyaç duyulduğunu vurgulayan Yeprem; ihtiyaç oluşması halinde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayınlanan bazı dergi ve kitapların da Kürtçeye çevrilebileceğini söyledi.

Diyanet Vakfı Yayın Kurulu Başkanı Prof. Dr. Saim Yeprem, Cihan'a Kürtçe Kur'an-ı Kerim meali çalışmaları hakkında bilgi verdi. Zaman zaman Kürt vatandaşlardan bu konuda kendilerine talep geldiğini aktaran Yeprem, Kürtçe'nin muhtelif şivelerinde, ağızlarında yazılmış meallerin piyasada bulunduğunu kaydetti. "Bunlar, orijinal Arap harfleri ile yayınlanmış mealler." diyen Yeprem, "Ancak kimin tarafından... Ne ölçüde bilimsel niteliklere sahip? Bunlar bilinmiyor. Mevcutların da gözden geçirilmesi zarureti var. Bilimsel kurallar açısından, Kur'an-ı Kerim'in orijinal metnini ne ölçüde Kürt diline yansıttığı konusunda ciddi bir araştırmaya ihtiyaç var." şeklinde konuştu.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yada vakfının yayınlacağı bilimsel nitelikteki bir mealin, bilimsel kurallara uygun olması gerektiğini belirten Yeprem şöyle devam etti: "Bunun için Kürt dilinde esas olarak alınacak ağız hangisi ise ona karar verilmesi gerekiyor. Mevcut yayınlardan ne ölçüde yararlanılabileceği ya da sıfırdan bu işe başlanıp başlanmayacağı konusunda çalışmalar yapılmalı. Şu anda, 4 kişilik uzman grubu tarafından bu çalışmaların ön incelemeleri yapılıyor. Umarım, çok fazla gecikilmeden, önümüzde görülen problemler çözülebildiği takdirde gerçekleştirilir. Bunlar da alfabe ve şive-ağız problemleri. O dile vakıf olan ilim adamlarına ihtiyaç var. Bu dilin Kur'an ayetlerini karşılayıp karşılamadığı konusunda ciddi uzman bilgisi ve araştırmasına ihtiyaç var. Bunlar aşıldığı takdirde en kısa zamanda gerçekleştirilir."

Yeprem, "Bugüne kadar mevcut olanların; bu ihtiyacı ne ölçüde karşıladığı şimdi araştırma safhasındadır. Türkiye'de ya da dünyada ne kadar Kürtçe yazılmış meal var, öncelikle bunlar gözden geçirildikten sonra hazır olarak istifade edilebilecek nitelikte görülürse, yararlanılabilir ya da en azından model olarak alınabilir." dedi.

"İHTİYAÇ OLUŞMASI HALİNDE, DİĞER DERGİ VE KİTAPLAR DA KÜRTÇELEŞTİRİLEBİLİR"

Yeprem, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın dergi ve kitaplarının da Kürtçeye çevrilip çevrilmeyeceği konusunda ise şunları dile getirdi: "Bugüne kadar yapılan çalışmalarda, Diyanet İşleri Başkanlığı personeli, Türkçe hitap ediyor, yayınlar da Türkçeydi. Mevzuat da bunu gerektiriyordu. Hizmet götürülenler, Türkçe hizmet götürüyorlardı. Türkçe devletin dili ve her bölgede konuşulan, anlaşılabilir nitelikte. Ana dili Türkçe olmayanların da Türkçe bildiğini düşünüyoruz. Okullarımızda Türkçe okutuluyor, resmi mercilerde Türkçe konuşuluyor, yazılıyor." şeklinde konuştu.

Yeprem, "Şimdi kendi ana dillerine dönüş, Türkçeyi unutmamak kayıt ve şartıyla, bir yan destek, insan hakkı olarak görülüyor. Bu tamamen Türkçe bilmeyen kişiler anlamına gelmiyor ama daha kolay bilgi edinme vasıtası olarak, zamanla ihtiyaç hasıl oldukça, bu dilde de diğer dergiler, kitaplar, Kürtçeleştirilebilir." yorumunda bulundu.

"YETERİ KADAR UZMAN YOK"

Kürtçe meal çalışması için yeteri kadar uzman olmadığına dikkat çeken Yeprem, ancak bu uzmanların hazırlanmasının da imkansız olmadığını vurguladı. Yeprem; Kürtçe'de en çok kullanılan ağız ve şive hangisi ise, farklı ağızlarda konuşan Kürt vatandaşların hepsinin kolaylıkla anlayabileceği şive ve ağızın meal için seçileceğini aktardı. Bunun için araştırmalar yapılarak, reel yapının ortaya konması gerektiğini ifade eden Yeprem, "Bu konuda ne ölçüde bilim adamı var, o konuda da araştırmanın yapılması gerekiyor. Bugüne kadar geçmişte Arap harfleri ile kullanılan yazı tipi, Kürtçe'nin Arap harfleri ile yazılan tipi, Latin harflerine geçildiği zaman ne ölçüde sesleri karşılayacak? Hangi tip alfabe yapısı yerleşecek? Bunun da yeniden ele alınması gerekiyor. Türk Dil Kurumu'nun yıllardan beri bu konuda yaptığı çalışmayı düşünürseniz, Kürtçe için yapılacak bu çalışma yeni başladığına göre, o da bir hayli zaman alabilir. Ancak her halükarda bitirebilmek için başlamak lazımdır." diye konuştu.

"KUR'AN-I KERİM'İN DÜNYADA KONUŞULAN TÜM DİLLERE ÇEVİRİLMESİ İDEALDİR"

Kur'an-ı Kerim'in dünyada konuşulan tüm dillere çevrilmesinin ideal olduğunu söyleyen Yeprem, "Madem ki, Kur'an-ı Kerim evrensel nitelikte bir mesaj, Allah'ın en son Peygamber'ine gönderdiği kitap olduğuna göre, dünyada reel olarak konuşulan tüm dillere çevrilmesinde, fayda hatta zaruret vardır." dedi. Bu çalışmaların tarih boyunca konuşulan dilin önem derecesine ve yaygınlığına göre yapılageldiğini anlatan Yeprem, "Bundan sonra da yapılmaya devam edecektir." şeklinde konuştu. Yeprem, Türkçe'nin farklı lehçelerine meal çalışmalarının da sürdüğünü dile getirdi.

"ATATÜRK'ÜN EMRİYLE HAZIRLATILAN TEFSİR VE TERCÜMELER DE BUGÜN ANLAŞILAMAZ HALE GELDİ"

Yaşayan dillerin zamanla değiştiğine dikkat çeken Yeprem, bu nedenle o dildeki meallerin bu değişime paralel olarak gözden geçirilmesi gerektiğini kaydetti. Bu durumun Türkçe için de geçerli olduğunu söyleyen Yeprem sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bundan 30 yıl önce yazılmış bir meali bugünkü gençler anlayamaz durumdadır. Anadolu Türkçesindeki meallerin bile her 10 senede bir gözden geçirilip, güncellenmesi gerekiyor, dil bakımından incelenmesi gerekiyor. Bunu bütün dillere yayarsanız, işin önemi daha çok ortaya çıkar."

Bu çerçevede Türkçe meal ve tefsir çalışmalarının da devam ettiğini aktaran Yeprem, yakında bitmiş olan yeni meal ve tefsirlerin piyasaya çıkacağını belirtti. Yeprem, Atatürk'ün emriyle hazırlanmış olan Elmalılı Hamdi tefsiri ile yine Atatürk'ün emri ve Meclis kararı ile hazırlanmış olan Sahih-i Buhari Tecridi Sarih tercümesinin dil itibarıyla bugün anlaşılabilir hale geldiğine dikkat çekti. Yeprem, bu eserlerin de sadeleştirilip güncellendiğini aktardı. (CİHAN)

Kaynak: CHA